

Stockholm 2019-03-06

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Er ref: Fi2019/00431/S2

Branschorganisationen Svensk Elektronik

Yttrande angående Höjd energiskatt och koldioxidskatt på bränslen vid viss användning samt höjd skatt på kemikalier i viss elektronik

Svaret avser delen höjd skatt på kemikalier i viss elektronik

Svensk Elektronik är Sveriges ledande branschorganisation för tillverkare, konstruktörer och leverantörer inom industriell elektronik. Våra medlemmar som består av såväl små, medelstora och stora företag speglar elektronikindustrin som helhet. I vår kartläggning av branschen, Studie av elektronikindustrin 2002–2011, fann vi att elektronikindustrin, som omsatte 153 miljarder och sysselsatte 50000 personer (2011), är av synnerligen stor betydelse för Sveriges export och konkurrenskraft. Mycket viktiga för innovation och framtida utveckling är de många små och medelstora spetskompetensföretagen.

Branschen har lagt ner ett enormt arbete för att arbeta med miljöförbättrande åtgärder och Sverige ligger i framkant vad gäller uppfyllande av direktiv och förordningar som RoHS, REACH och Ecodesign.

Vi inkommer nedan med vårt ställningstagande till förslaget.

Branschorganisationen Svensk Elektroniks slutsatser och förslag

- Istället för att höja skatten anser vi att skatten snarast bör avskaffas. Den är ineffektiv och skadar svensk konkurrenskraft.
- Arbete mot farliga kemikalier bör ske på EU-nivå och inom de direktiv och förordningar som hanterar dessa frågor som REACH och RoHS.
- Innan beslut fattas om att behålla och höja skatten, måste detta beslut föregås av en konsekvensanalys och en redovisning av de effekter som hittills har uppnåtts. Den konsekvensanalys som gjordes inför införandet av skatten var undermålig vilket vi tillsammans med många andra har påvisat.
- Om skatten inte avskaffas föreslår vi följande ändringar:

Sektioner

- Elektronikkomponenter
- Elektroniktillverkning
- Embedded Technology
- Produktionsutrustning
- Test & Mät
- Utveckling & Konstruktion
- Utbildning & Forskning

Adress:
Storgatan 5, Box 5510
114 85 Stockholm

Tel: 08 782 08 50
info@svenskelektronik.se
www.svenskelektronik.se

- Undantaget för privatimport genom e-handel tas bort.
- Omfattningen ändras så att den industriella användningen av elektronik undantas.

Synpunkter:

Kemikalieskatten i sin nuvarande form underminerar basen för svensk konkurrenskraft då ökade kostnader och byråkratiskt krångel både hämmar innovationskraften och ger kostnadsnackdelar på den globala marknaden. Att höja skatten leder till ökad börda och än större konkurrensnackdelar.

Privatimport genom e-handel från utlandet är undantagen i lagtexten. Det har lett till att inflödet av billiga produkter, som ofta inte klarar regelverken, okontrollerat strömmar in i landet. Med en höjning av skatten kommer detta självklart öka ytterligare. Detta motverkar det sagda syftet med skatten att uppnå en giftfriare hemmiljö.

De avdragsmöjligheter som finns i lagens konstruktion är, särskilt för mindre företag, svårtolkade, samt svåra att kontrollera och testa. Vetenskapliga evidens, och incitament att gå mot substitution till ämnen som är påvisbart bättre ur miljö och hälsosynpunkt saknas och borde tas fram. Lagen som den nu är utformad leder inte till de önskade miljöförbättringarna, utan riskerar tvärtom att bromsa den innovationskraft och snabba utveckling som både kan ge oss framtidens hållbara lösningar och samtidigt generera nya exportinkomster till Sverige. I förlängningen kan detta leda till en minskning av basen för Sveriges skatteintäkter som vida överstiger den ganska magra intäkt som kemikalieskatten ger.

Konstruktionen att det är varans vikt som avgör vilken skatt som tas ut är ofta kontraproduktiv till bättre miljöprestanda. Som exempel blir en metallkapsling, vilket ofta krävs i industriella sammanhang för att klara andra krav, mycket tyngre och därmed högre beskattad än en plastkapsling, som ofta innehåller mycket mer av oönskade kemikalier.

Det ursprungliga syftet var att lägga denna skatt på konsumentprodukter som säljs i Sverige. Problemet är dock att avgränsningen av produkter sker med KN-nummer med bred omfattning, vilket innebär att stora delar av den svenska elektronikindustrins värdekedjor hamnar i en oklar gråzon vilket ger ökade kostnader och större administrationsbörda. Detta är framför allt mycket kännbart för de små och medelstora företagen, och problemen är grovt underskattade i konsekvensanalysen.

Kompetensförsörjningsfrågorna står idag högt på agendan och är av många företag utpekade som den enskilt viktigaste faktorn för framtida konkurrenskraft. Mycket arbete görs för att locka ungdomar till tekniska utbildningar och elektronikbranschen. Skattens negativa signalvärde riskerar att slå mycket hårt mot dessa ansträngningar.

Sektioner

- Elektronikkomponenter
- Elektroniktillverkning
- Embedded Technology
- Produktionsutrustning
- Test & Mät
- Utveckling & Konstruktion
- Utbildning & Forskning

Adress:
Storgatan 5, Box 5510
114 85 Stockholm

Tel: 08 782 08 50
info@svenskelektronik.se
www.svenskelektronik.se

Bakgrund

Skatten slår brett mot svensk industri

Kemikalieskatten innebär att en särskild skatt ska läggas på viss elektronik som innehåller vissa kemikalier t ex vissa flamskyddsmedel. Det egentliga syftet var att lägga denna skatt på konsumentprodukter som säljs i Sverige med målet att minska kemikalier i hemmiljön. Som vi har konstaterat uppnås inte den nytta i denna skattekonstruktion. Problemet är även att avgränsningen av produkter sker med KN-nummer med bred omfattning, vilket innebär att svensk elektronikindustri som levererar industriella produkter har hamnat inom scopet trots att detta inte var avsikten från början. Med omfattande nya kostnader och ökad administrationsbörda som resultat. Detta är framför allt mycket kännbart för de små och medelstora företagen.

Inbyggda elektronisksystem är en avgörande konkurrensfaktor för svensk industri. Framgångsrika företag med produkter inom automation, telekom, bilindustrin, medicintekniska produkter, hushållsprodukter och IT, är i hög utsträckning beroende av funktion och förmåga i elektronik och mjukvara. Lika beroende är moderna fabriker av intelligenta system för automatisering, effektivisering och spårbarhet – där elektronik och uppkopplade enheter spelar en central roll. De pålagor förslaget innebär medför försämrade förutsättningar för internationellt konkurrenskraftig industriell utveckling i Sverige.

Digitaliseringen är av största vikt för Sveriges industriella framtid. Regeringen har uttalat att den digitala omställningen är en stor utmaning för svensk industri och förmågan att klara detta skifte kommer att avgöra Sveriges konkurrenskraft. Denna digitalisering, som har lyfts fram av regeringen som en förutsättning för att Sverige ska behålla sin ledande position, hotas.

Svårt att kontrollera och drabbar SMF extra hårt

För mindre företag är det ofta svårt att få fullständiga materialanalyser från sina leverantörer. För att kontrollera materialet krävs därför egna tester. Fullständiga mätmetoder är svårtillgängliga, långsamma och dyra. Idag används XRF detektor för att utföra marknadskontroll för t ex RoHS, som är en mycket ofullständig metod men som används ändå pga av att det jämförelsevis är snabbt och enkelt.

Skatten leder alltså till stort merarbete och ökade kostnader för att kunna kontrollera efterlevnaden, vilket särskilt drabbar små och medelstora företag. I det kompletterande förslaget har man föreslagit en lista då mätmetoder saknas för att avgöra om ämnen är additivt eller reaktivt

Sektioner

- Elektronikkomponenter
- Elektroniktillverkning
- Embedded Technology
- Produktionsutrustning
- Test & Mät
- Utveckling & Konstruktion
- Utbildning & Forskning

Adress:
Storgatan 5, Box 5510
114 85 Stockholm

Tel: 08 782 08 50
info@svenskelektronik.se
www.svenskelektronik.se

tillsatta. Det grundläggande problemet kvarstår dock. Inga incitament finns heller att ersätta mindre önskvärda kemikalier med sådana som har mindre miljöpåverkan

Skatten leder inte till minskade kemikalieutsläpp – Forskning behövs för att hitta säkra ersättningsämnen

Om syftet med skatten är tänkt att vara minskade kemikalieutsläpp från elektronikprodukter finns inget i den föreslagna konstruktionen som garanterar detta. Den svenska marknaden är så liten i förhållande till den globala att det inte skapar incitament för att finna ersättare för de beskattade kemikalierna. Den forskningsinsats som krävs för att finna möjliga ersättare och utvärdera att de dels uppfyller funktionen, och dels är bättre ur miljö- och hälsosynpunkt än de befintliga är mycket stor. En svensk tillverkare kan inte heller avstå från att använda flamskyddsmedel då andra direktiv och regelverk kräver att varan uppfyller person- och brandsäkerhetskraven. En produkt som inte uppfyller alla säkerhetskrav får inte sättas på marknaden. Vi vill därför uppmana den svenska regeringen att på EU-nivå initiera ett forskningsprogram med syfte att ta fram ersättningsämnen med mindre miljöpåverkan och utan försämring av säkerhet och tillförlitlighet.

Utöver det vi anför ovan, stödjer vi även yttrandena från Svenskt Näringsliv, Teknikföretagen, Svensk Handel och Applia.

Vi bidrar gärna i den fortsatta diskussionen.

Med vänlig hälsning

Branschorganisationen Svensk Elektronik

Mikael Joki, ordf
Mob.0703 25 32 68

Lena Norder, vd
Mob. 0705 61 58 60, mail lena.norder@svenskelektronik.se

Sektioner

- Elektronikkomponenter
- Elektroniktillverkning
- Embedded Technology
- Produktionsutrustning
- Test & Mät
- Utveckling & Konstruktion
- Utbildning & Forskning

Adress:
Storgatan 5, Box 5510
114 85 Stockholm

Tel: 08 782 08 50
info@svenskelektronik.se
www.svenskelektronik.se